

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Quomodo blasphemia nunc puniri debeat. cap.xx.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

sic recedere expedit, quoniam temerè, & frustra pro-
 ciscimur, si ad tempus refrigerati, sic recesserimus va-
 & dictorum vtilitate inanes facti. Quæ mihi horu-
 suum vtilitas, quæ laudum, & tumultu? Laus me-
 per opera vos omnia, quæ dicuntur, exhibere. Tunc
 foelix habendus & beatus, non quando suscipiatis,
 quando omni cum alacritate faciatis, quæcumque a-
 bis audieritis. Quisque proximum corrigat; adhibe-
 enim alter alterum, inquit; Nisi enim hoc faciamus,
 quocumque commissa præuaricatio commune quod
 & intolerabile damnum ciuitati afferet. Ecce nihil se-
 se conscij non minus his, qui peccauerunt territi sumus
 & contremiscimus, ne omnes Imperatoris ira corrip-
 Nec enim nobis in excusationem dicere sufficit: non
 eram, non conscius eram, commissis non communis
 Ob hoc igitur, inquit, punieris; & vltimam pendes-
 nam, quia non adfuiti, nec prohibuisti, neque cohibe-
 tumultuantes, neque pro Regis honore periclitatus
 Non patris participasti? Laudo hoc, & accepto. Sed
 que facta prohibuisti; hoc accusatione dignum. Hæc
 de Deo verba audiamus quando cum silentio & con-
 melias, & iniurias in ipsum commissas patimur. Qu-
 niam & is, qui talætum illud fodit, non pro reatibus
 tunc accusabatur; integrum enim depositum reddidit
 sed quoniam ipsum non multiplicauit, quoniam non
 stigauit ceteros, quoniam argentum ad numularios
 detulit, non increpuit, non correxit proximos peccato-
 res inordinatos, idcirco absque misericordia, in illas
 tolerabiles pœnas mittebatur. Sed si non antea, qui
 nunc saltem quidem hanc facietis correctione, & Deum
 contumelia affici non negligetis, satis credo, Possit
 enim, quæ acciderunt, licet nemo sit, qui admoneat, &
 insensatos deinceps propriâ asserere salutem per suadere.

Quomodo blasphemia nunc puniri debeat.

C A P. X X.

PORRÒ, cum antiqua supradicta Pontificum de-
 creta in defuetudinem abiissent, & iam plurima
 Ecclesiam Dei irrepsissent mala, ac blasphemata
 lingua impunè peccaret, quos Hostiensis Iudæis deterre-

*Quisq; proxi-
mum corrigat.*

*Similis et nunc
à catholicis au-
ditur excusa-
tio.*

res vocat^a, qui frustatim decidunt membra illius, qui eos proprio sanguine redemit, cuius corpus Iudæi saltem integrum referuarunt. Quid magis nefarium? quid naturæ ipsi magis aduersum? quam vt creatura in suum inuehatur creatorem? & seruus in Dominum suum, à quo pretioso suo sanguine è diaboli tyrannide redèptus fuit? Quid à brutis ipsis alienius, quorum nullum, quantumuis magna feritate vigeat, suum nutritorem seu benefactorem offendit, nec in offendendo solum se gratum ostendere credit, nisi defendat eundem data opportunitate. Cumque lingua id fari natura non dederit, eadem saltem benefactoris pedes, vel manus lambendo, aliisq; corporis sui gestibus declarat. O seculum infelix, ô homines Christianorum nomen ad maiorem in die iudicij confusionem, & in inferno pœnam vsurpanes. O homines, qui inimicos amicorum vestrorum vsque ad necem ex lege quadam consanguinitatis persequimini, & inimicos Dei, & creatoris vestri intra familiam alitis, defenditis, & sustinetis. O ignaui, ac infelices iudices, qui potestate diuina in terris vtimini, quorum iussis ob id cæteri homines natura pares, & meritis saepe superiores obtemperant. Si quis Principem suum terrenum, si dominum, si amicum, si denique famulum iniuria vlla affecerit, corrigitur, & à vobis punitur; si creatorem, ac redemptorem vestrum, & præsentis huius vitæ largitorem, & auctorem, ac futurum iudicem viuorum & mortuorum blasphemari auditis, obmutescitis? Vbi fides, vbi religio? Dedecus ac infamiæ notam censetis, si quorum cibis ad tempus nutrimini, iniuriam inultam relinquitis: Nonne maiorem ignominiam oportet iudicare illius, cuius quotidie corpus & sanguinem sumitis, per quem estis, quicquid estis, blasphemiam patèter audire, aut saltem vix tepidè reprehendere? & blasphemantium coetibus frequenter admisceri?^b

a in sum. de excessib. Prælat. & clericum. Blasphemi Iudeis detestiores sunt, qui Christum crucifixerunt.

b Bern. Diacon. in prax. crim. can. cap. 103. c sub Leone 10. celebrato, ses. 9.

Quare Patres in cõcilio Lateranens. vltimo^c tandem animaduertentes, & perpendetes, quanta mala in Ecclesiam Dei tunc irruerent propter clericorum excessus & flagitia, statuerunt inter alia; vt quicumque clericorum Deo palam seu publicè maledixerit, contumeliosisque, atq; obscenis verbis Dominum nostrum IESVM Christum,

stum, vel gloriosam Virginem Mariam eius genitricem
 expresse blasphemauerit, eo ipso quod de delicto huius
 modi fuerit conuictus, etiam beneficiorum, quæcumque
 habuerit fructibus vnus anni mulctetur: & hoc si
 prima vice: pro secunda verò, si ita deliquerit, & con-
 uictus, vt præfertur, fuerit, si vnicum habuerit beneficium
 eo priuetur: si autem plura, quod Ordinarius maluerit
 id amittere cogatur. Quod si tertio eius sceleris argu-
 tur, & conuincatur, dignitatibus, & beneficiis omnibus
 quæcumque habuerit, eo ipso priuatus existat, ad eas
 vltius retinenda inhabilis reddatur, eaque libere in-
 petrari, & conferri possint. Verum quia hac constitutio-
 ne non obstante postea rursus blasphemii è clero, & in
 ecclesia prodierunt, Pius V. Pontifex hanc contra eos
 constitutionem promulgauit.

*Pij V. contra
 blasphemos co-
 stitutio edita
 an. Dn. 1566.
 pontificatus sui
 anno primo.
 Vide Concil.
 Mediola. par. 1.
 tit. de blasph.
 Contra laicos
 blasphemantes.*

Ad abolendum nefarium, & execrabile blasphemum
 scelus, quod in antiqua lege Deus morte puniri mandauit
 & imperialibus quoque legibus receptum est, nunc
 tem propter nimiam iudicium in puniendo segnitiam
 vel potius desuetudinem, supra modum inualuit, Leon-
 decimi prædecessoris nostri in nouissimo Lateranen-
 concilio statuta innouantes decernimus; vt quicumque
 laicus Deum, & Dominum nostrum IESVM Christum
 vel gloriosam Virginem Mariam eius genitricem ex-
 presse blasphemauerit, pro prima vice poenam viginti
 quinque ducatorum incurrat: pro secunda, poena dupli-
 cabitur: pro tertia autem centum ducatos soluet, & igno-
 minia notatus exilio damnabitur. Qui verò plebeius fue-
 rit, nec erit soluendo, pro prima vice manibus post te-
 gum ligatis, ante fores ecclesie constituetur per dies
 integrum; pro secunda fustigabitur per urbem; pro tertia
 lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes. Quicum-
 que clericus in hoc blasphemie vitium incurrit, pro
 prima vice fructibus vnus anni omnium, & quorum-
 cumque beneficiorum suorum: pro secunda beneficia
 ipsis priuetur: pro tertia omnibus etiam dignitatibus
 exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod si cler-
 icus nullum obtinuerit beneficium, poena pecuniaria, vel
 corporali pro prima vice puniatur, pro secunda carceri
 bus mancipetur, pro tertia verbaliter degradetur, & ab

*Contra clericos
 blasphemantes.*

eritremes mittatur. Qui reliquos sanctos blasphemaue-
rit, pro qualitate blasphemix, atque personæ, arbitrio iu-
dicis puniatur.

Statutum est insuper in prædicto concilio Lateranensi
ultimo, vt in foro conscientix nemo blasphemix reus,
absque grauissima penitentia seu confessoris arbitrio
iniuncta, possit absolui. Qui verò in blasphemis inqui-
rendis puniendisq; diligētes, & seueri fuerint, pro qua-
libet vice decem annorum indulgentiam consequantur,
& tertiam partem multæ pecuniariæ habeant. Quicum-
que verò blasphemantem eum verbis acriter obiurgare
teneantur, si citra periculum suum id fieri posse contin-
get, eundemq; deferre, vel notificare apud iudicem ec-
clesiasticum, seu secularem intra triduum debeant. Et vt
huius delicti notitia facilius habeatur, voluit Pius V. in
prædicta sua constitutione, vt in illo non solum per ac-
cusationem & inquisitionem, sed etiam ad simplicem &
secretam denuntiationem procedatur per quoscūque iu-
dices, alias tamen de iure competentes, tam ratione de-
licti, quam personarum, ita quod inter eos locus sit præ-
uentioni. Quod si aliqui ex calumnia aliquos denūtiasse
comperiti fuerint, eos ad pœnam talionis teneri voluit,
& mandauit. Multæ autem pecuniariæ illius decreto,
applicabūtur pro duabus partibus locis piis arbitrio or-
dinariorum, pro tertia accusatori, qui delinquentes detu-
lerit. Et in virtute sanctæ obedientix Principibus Chri-
stianis & terrarum Dominis mandat, vt pro diuini no-
minis reuerentia, & honore, præmissa omnia in suis Do-
minis ac terris exactissimè seruari faciant, vberriam
ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi.

De ira, odio, & similitate refrenanda. CAP. XXI.

QVONIAM vitia, quibus honestatem sermonis
grauiter lædi supra demonstrauius, ex ira, odio,
similitate atque impatientia tanquam radice sua
prodeunt. De hisce igitur reprimendis, & profligandis
nunc aliquid dicemus. Quoniã Dominus noster IESVS
Christus dixit: Discite à me, quia mitis sum & humilis
corde, hinc ergo nos benignitatem, hinc māsuetudinem
discamus, & omnē malitiam abscindamus, atq; D. Ioan-
nis Chry-

*a d. ff. 9.
Blasphemis in
confessione gra-
uissima est in-
iungenda pen-
nitentia.*

b Mat. xi. cap.